

РЕШЕНИЕ

№ 49

гр. Бургас, 09.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – БУРГАС, III ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на осми декември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: ИВЕЛИНА Л. МАВРОДИЕВА

при участието на секретаря КИНА Н. КИРКОВА
като разгледа докладваното от ИВЕЛИНА Л. МАВРОДИЕВА Гражданско дело № 20222120101509 по описа за 2022 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е образувано по искова молба на Г. П. М. с ЕГН *****, постоянен адрес:, против Сдружение „Национално бюро на българските автомобилни застрахователи“ с ЕИК 130764706, със седалище и адрес на управление:, представляван заедно и поотделно от Б. А. Б. и С. Х. С. , с която се претендира осъждането му за заплащане на сумата от 16 500 лв., представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди - болки и страдания, в резултат на причинени телесни увреждания, следствие от пътно-транспортно произшествие /ПТП/, осъществило се на пътя В. – Б., на отсечката между с. Г. и гр. Б. между ищцата и М. В. Г., гражданин на, ведно с мораторна лихва върху главницата в размер от 1 026 лева, считано от деня на увреждането – 30.07.2021 г., до 10.03.2022 г. включително, както и законна лихва върху главницата от датата на предявяване на иска – 11.03.2022 г., до окончателното изплащане. Моли се и за присъждане на направените по делото разноски.

Основанията за дължимост на търсената сума се основават на твърдения, че на 30.07.2021 г. ищцата М. шофирала л.а. марка „.....“, модел „.....“ с рег. № от гр. В. към гр. Б., когато на отсечката между с. Г. и гр. Б., в нейната пътна лента към нея се приближавал л.а. марка „.....“, модел „.....“ с рег. №, управляван от М. В. Г., гражданин на У.. Ударът между двата автомобила бил

неизбежен, въпреки че М. отбила в най – дясната част на лентата за движение. Местопроизшествието било посетено от дежурен екип на ОДМВР – гр. В. и бил съставен констативен протокол с пострадали лица № 179/1028, а на виновния водач Г. бил съставен акт за установяване на административно нарушение /АУАН/ с АВ № 191001.

Излага се, че вследствие инцидента ищцата изпитвала силни болки в коремната област, шията и главата. След проведени прегледи, консултации и направени изследвания било установено, че пострадалата има мозъчно сътресение, фрактура на носа – изместване на носния хрущял, хематом на главата, охлузвания, кръвонасядания, изпитвала болки и страдания. Сочи се, че след инцидента ищцата заспивала трудно, будила се често, сънувала кошмари, изпадала в депресивни състояния и често сменяла настроенията си.

Твърди се също така, че автомобилът на М.Г. имал валидно сключена застраховка „Гражданска отговорност“ в МТСБУ, полица № VA/048/16215567, поради което увреденото лице можело да предяви претенцията си само пред Национално бюро на българските автомобилни застрахователи. Ето защо на 06.10.2021г. М. предявила претенция пред ответника за доброволно изплащане на обезщетение. Ответното сдружение предложило страните да подпишат споразумение и на ищцата да бъдат изплатени 1500 лева, но М. отказала. Въпреки това ответникът еднолично взел решение и превел на ищцата сумата от 1500 лева, които последната приема като частично плащане. Същата обаче счита, че следва да ѝ бъде изплатена още сума 16 500 лв., за пълното обезщетяване на претърпените от нея неимуществени вреди, поради което и заявява настоящата претенция.

Правното основание на предявения иск е чл. 513, ал. 1 във връзка с чл. 511, ал. 1 във вр. с чл. 432 от Кодекса за застраховането във вр. с чл. 45 от Закона за задълженията и договорите.

В законоустановения срок е постъпил отговор на исковата молба, с който ответникът оспорва изцяло иска по основание и размер. Оспорва се отговорността на водача на лекия автомобил „.....“, модел „.....“ М.Г. за настъпилото ПТП, като се твърди, че отговорността му не е установена по надлежния път с влязла в сила присъда на наказателния съд. В условията на евентуалност се твърди, че ищцата е съпричинила процесното ПТП, тъй като няма данни относно обстоятелството дали е била с поставен предпазен колан. Ответникът оспорва и претърпяването на неимуществените вреди от ищцата, като излага, че е изплатил на последната 1 500 лева - обезщетение за претърпените от нея вреди и счита, че размерът на изплатеното обезщетение е справедлив. В условията на евентуалност, излага твърдения за завишен размер на претендираното обезщетение от 16 500 лв. също търси присъждане на разноските по делото.

Бургаският районен съд, като взе предвид исковата молба и изложените в нея факти и обстоятелства, становището на ответната страна по нея, събраните по делото доказателства и след като съобрази приложимите разпоредби на закона, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

С доклада по делото съдът е приел за безспорно и за ненуждаещо се от доказване възникването на застрахователното правоотношение по силата на застрахователен договор за лек автомобил „.....“, модел „.....“, рег. № по застраховка „Гражданска отговорност“ – Зелена карта със застрахователна компания „PZU“, валидна към датата на настъпване на ПТП. Не е спорно също и че ответникът е изплатил на ищцата сумата от 1500 лева обезщетение за неимуществени вреди.

От приложения констативен протокол за ПТП с пострадали лица № 179/4028 е видно, че на 30.07.2021 г. на път в посока В. – Б., в отсечката между с. Г. и гр. Б., е настъпило ПТП между лек автомобил „.....“, модел „.....“, рег. №, собственост на М. В. Г. и управляван от него и лек автомобил „.....“, модел „.....“ с рег. №, собственост на И.И.И. и управляван от ищцата Г. М., като водачът на лекия автомобил „.....“, модел „.....“ е предприел изпреварване в насрещното платно за движение, при което реализира ПТП с насрещно движещия се лек автомобил „.....“, модел „.....“. На виновния водач е съставен АУАН № 191001 от 30.07.2021г. и НП № 21-0442-000401 от 30.07.2021г. Видно от протокола и данните по делото е че управляваният от М. В. Г. лек автомобил „.....“, модел „.....“, рег. № е имал договор за задължителна застраховка "Гражданска отговорност" в МТСБУ с полица № VA/048/16215567.

При произшествието е пострадала ищцата, която е получила мозъчно сътресение, изместване на носния хрущял, хематом на главата, охлузвания, кръвонасядания, болки и страдания, което се установява от представената медицинска документация - амбулаторен лист за преглед на пациент № 1732 от 02.08.2021г., медицинско, резултати от образни изследвания, съдебно – медицинско удостоверение № 375/2021г. Уврежданията са наложили и медицинско лечение и свързаните с него изследвания и терапии.

Така и от заключението на вещото лице по изпълнената съдебно-медицинска експертиза, което съдът изцяло кредитира, като обективно и безпристрастно изготвено от лице с нужните специални познания и като неоспорена от страните, се установява, че от удара на автомобила ищцата е получила мозъчно сътресение, изместване на носния хрущял от срединната линия и болки в коремната област. Според вещото лице получените травматични увреждания са леки телесни увреждания, представляващи временно разстройство на здравето, неопасно за живота, получени от действието на твърд тѣп предмет. Характерът и степента на уврежданията съответстват на травми, получени вследствие претърпяното ПТП и е налице причинно – следствена връзка

между тях.

От заключенията по изпълнената съдебна автотехническа експертиза, които съдът също изцяло кредитира, като изготвено от лице с нужните специални познания и като неоспорена от страните, е видно, че механизмът на осъществяване на процесното ПТП съответства на описаното от ищцата в исковата молба. Причината за настъпване на произшествието е неправилно предприето изпреварване на водача на лек автомобил „.....“, модел „.....“. Скоростта на движение и на двата автомобила преди ПТП е била 90 км/ч. Вещото лице е установило, че автомобилът на ищцата е оборудван с триточков предпазен колан на предните седалки, но прави категоричен извод, че в момента на настъпване на процесното ПТП същата е била с поставен предпазен колан, като травматичните ѝ увреждания кореспондират с механизма на произшествието. Травмите по главата са в резултат на удара ѝ във въздушната възглавница, а получените синини и протривни рани в областта на гърдите и корема са вследствие притискане на тялото ѝ в ремъка на предпазния колан.

По делото като свидетел е разпитан И.И., който живее на семейни начала с ищцата, и разказва, че тя му се обадила непосредствено след инцидента, като говорила несвързано и била много уплашена. Иванов веднага тръгнал към мястото на ПТП, а като пристигнал видял, че тя е с подут нос, като му споделила, че я боли главата и ушите ѝ пищят. Впоследствие е посетила болница и е направила медицински изследвания. Свидетелства, че ищцата имала белези от колана на гърдите и корема си, които той лично е видял. Според показанията на свидетеля М. се оплаквала от главоболие месеци наред, емоционалното и психическото ѝ състояние било разклатено, будила се нощем, сънувала кошмари, страхувала се да шофира и да се вози в автомобил.

Съдът кредитира показанията на свидетеля, независимо от близката връзка с ищцата, тъй като именно в това си качество лицето е могло да има непосредствени наблюдения над живота на пострадалото лице, поради което и предтава за неговите преживявания и чувства, а и поради съответствието им с останалия събран по делото доказателствен материал.

По делото е изискан и приложен снимков материал по повод заведена пред ЗК „АСЕТ ИНШУРЪНС“ щета по застраховка Автокаско на лек автомобил „.....“, модел „.....“, управляван от ищцата по време на процесното ПТП. Поставена е допълнителна задача към съдебната автотехническа експертиза, като вещото лице следва да отговори на въпроса дали ищцата е била с поставен предпазен колан след като ползва приобщения към делото снимков материал.

Въз основа на така установените факти, релевантни за решаването на делото, съдът намира от правна страна следното:

Съгласно разпоредбата на чл. 511, ал. 3 КЗ в случаите на ал. 1 увреденото лице

може да предяви претенцията си за плащане пред съда само ако кореспондентът или бюро не са се произнесли по подадената претенция в срока по чл. 496, ал. 1 КЗ, отказано е изплащане на обезщетение или ако увреденото лице не се е съгласило с размера на обезщетението, като съответно се прилага чл. 380 КЗ, поради което процесуална предпоставка за допустимост на иска е извънсъдебно заявена претенция за доброволно уреждане на спора. Ответникът не оспорва обстоятелствата - основание на претенцията, а именно застрахователят на водача на МПС, което се намира извън територията на страната да няма кореспондент за територията на Република България. Легитимацията на ответника се аргументира и с разпоредбата на чл. 513, ал. 1 КЗ, съгласно който текст в случаите на съдебен иск, произтичащ от застрахователно събитие по чл. 511, ал. 1 или 2, и при спазване на реда по чл. 511, ал. 3 КЗ, Бюрото е единствено процесуално легитимирано пред компетентния български съд, освен ако искът е предявен срещу застрахователя на виновния водач. Кореспондентът на този застраховател не е процесуално легитимиран по исковете по изречение първо.

В случая по делото е установено, че лек автомобил ".....", модел „.....” с рег. № е обичайно пребиваващ на територията на, както и че преди подаване на исковата молба ищцата е отправила пред НББАЗ писмена покана /л. 17/ за заплащане на обезщетение, като в тримесечния срок по чл. 496, ал. 1 КЗ, Бюрото се е произнесло по така предявената претенция и е изплатило на ищцата М. обезщетение за неимуществени вреди в размер на 1500 лв.

В съответствие с коментираните по-горе разпоредби на чл. 511, ал. 3 и чл. 513, ал. 1 КЗ и в случай, че увреденото лице не се е съгласило с размера на обезщетението, то може да предяви претенцията си по съдебен ред срещу НББАЗ. За да се ангажира отговорността на ответника НББАЗ в хипотезата на чл. 513, ал. 1 КЗ, освен специфичните предпоставки на чл. 511, ал. 1, следва да се установят и всички кумулативни предпоставки от фактическия състав на чл. 45 33Д, пораждащи основание за отговорност на прекия причинител, застрахован по задължителна застраховка "Гражданска отговорност" в държава – членка, а именно: че застрахованият водач на МПС е осъществил спрямо ищцата деяние, съставляващо деликт по чл. 45 33Д-противоправно негово поведение, настъпване на твърдените от ищцата вреди, причинна връзка между противоправното поведение и настъпилите вреди, като вината се презумира.

В случая категорично се установи, че на 30.07.2021 г в отсечката между село Г. и гр. Б., в посока от гр. В. към гр. Б. в резултат на ПТП, реализирано от лек автомобил ".....", модел „.....” с рег. №, управляван от М. В. Г. са настъпили вреди за ищцата. От приетите по делото писмени доказателства – констативен протокол за ПТП, наказателно постановление № 21-0442-000401 от 30.07.2021г. и акт № 191001 от 30.07.2021г., както и от изготвената по делото САТЕ се установява

механизмът на ПТП, както и вината на Г.. В случая между страните е безспорно наличието на горепосочените материалноправни предпоставки, както и че в полза на ищцата е изплатено горепосоченото обезщетение, като спорът е съсредоточен относно размера на действително претърпените неимуществени вреди.

Съгласно чл. 52 ЗЗД обезщетението за причинените от деликта неимуществени вреди се определя от съда по справедливост. Както се подчертава и в Постановление № 4 от 23.12.1968 г. на Пленума на ВС, понятието "справедливост" не е абстрактно, а е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства. Това обезщетение има за цел да репарира в относително пълен обем болките и страданията възникнали от увреждането. Болките на ищцата и преживените страдания не се ограничават само до изживените в момента на произшествието, а продължават и след това, като са налице и неудобства и негативни изживявания, резултат от получените телесни увреждания. В процесния казус при определяне размера на обезщетението следва да бъдат отчетени, от една страна, видът и тежестта на претърпяното физическо увреждане, а от друга страна – интензитета и продължителността на преживените психически страдания.

При съобразяване на всичко изложено съдът счита, че изплатеното в полза Г. М. застрахователно обезщетение в размер на 1500 лв. не обезщетява в пълнота претърпените от нея неимуществени вреди. Безспорно от събраните по делото доказателства се установява, че М. е претърпяла травматични увреждания вследствие на процесното ПТП, а именно – мозъчно сътресение, изместване на носния хрущял от срединната линия и болки в коремната област. Получените травми са леки телесни увреждания, които съгласно заключението на съдебно-медицинската експертиза са довели до временно разстройство на здравето, неопасно за живота. Досежно преживените от ищцата душевни страдания, показанията на разпитания по делото свидетел сочат, че вследствие претърпяното ПТП продължително време след инцидента тя е изпитвала страхове, свързани с преживяното, което се е отразило негативно на психическото ѝ състояние. Ето защо и като съобрази установените като безспорни претърпени от ищцата неимуществени вреди, съдът намира, че същата е претърпяла болки и страдания от ПТП, като е продължила да търпи такива и след събитието. При това положение съдът счита, че справедливият размер на обезщетението за претърпените от ищцата неимуществени вреди от процесното ПТП е общо 5 000 лв., и след приспадане на изплатените ѝ извънсъдебно 1500 лв., следва да ѝ се присъди сумата от 3 500 лв., който размер съответства най-пълно на критерия за справедливо обезщетение по чл. 52 ЗЗД. За горницата до пълния заявен размер от 16 500 лв. искът следва да се отхвърли, като неоснователен.

Относно мораторната лихва върху главницата, съдът съобразява Решение № 163/04.10.2016 г. по т. д. № 3456/2015 г. на ВКС, I т. о. В това решение е прието, че

началният момент, от който ответникът дължи законни лихви предвид разпоредбата на чл. 282, ал. 5 КЗ (отм.), на който съответства чл. 496, ал. 1 КЗ, доколкото Бюрото не е застраховател нито делинквент, а законодателно му е възложена отговорност за чуждо задължение, това е изтичането на срока за произнасяне по претенцията на пострадалото лице, а не от датата на увреждането, както е претендирано в настоящия случай. Предвид изложеното, съдът приема, че относно претенцията за лихва, са приложими разпоредбите на чл. 496, ал. 1 КЗ вр. чл. 512, ал. 1 КЗ, които определят срок за произнасяне по претенция за заплащане на застрахователно обезщетение – три месеца от предявяването ѝ. Изтичането на този срок поставя ответника в забава съгласно специалната норма на чл. 497, ал. 1, т. 2 КЗ. В случая заявлението на ищцата за заплащане на претендираното обезщетение е депозирано при ответника на 06.10.2021 г., поради което срокът за произнасяне изтича на 06.01.2022 г. След тази дата или считано от 07.01.2022 г. ответникът е в забава и дължи заплащане на законна лихва върху определеното на ищцата обезщетение за периода от 07.01.2022г. до датата, предхождаща датата на депозиране на исковата молба, или до 10.03.2022 г. включително, чиито размер възлиза на 61.25 лв. /изчислен с calculator.bg/. Следователно искът за мораторна лихва се явява основателен до този размер и за този период, като иска следва да се отхвърли за горницата до заявения размер от 1 026 лв.

Неоснователно се явява възражението за наличие на съпричиняване от страна на ищцата, релевирано с отговора на исковата молба. От изпълнената по делото повторна САТЕ безспорно се установява, че към момента на удара ищцата е използвала предпазен колан, което е видно категорично и от снимковия материал, а и от показанията на св. И., който лично е възприел следи от колана по тялото на ищцата непосредствено след ПТП.

При този изход на спора и предвид претенциите на страните за присъждане на разноските по делото следва да се осъди ответника да заплати на ищцата на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК сумата от 337. 30 лв., съобразно уважената част от исковете и представения списък на разноските. Ответникът също има право да получи част от разноските в размер на 2 049. 93 лв. по делото на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК, съобразно отхвърлената част на исковете и съобразно представения списък на разноските. Неоснователно е направеното възражение за прекомерност на заплатеното от ответника адвокатско възнаграждение в размер на общо 2 262 лв., съобразно разпоредбите на чл. 7, ал. 2, т. 1, т. 4 и чл. 7, ал. 9 от Наредбата за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Мотивиран от горното, Бургаският районен съд

РЕШИ:

О с ъ ж д а Сдружение "Национално бюро на българските автомобилни застрахователи" с ЕИК 130764706, със седалище и адрес на управление:, представляван заедно и поотделно от Б. А. Б. и С. Х. С. , **да заплати на Г. П. М. с ЕГН *******, постоянен адрес:, **сумата от 3 500 лв.** /три хиляди и петстотин лева/ - **главница**, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди, следствие от ПТП, осъществило се на 30.07.2021г. на пътя В. – Б., на отсечката между с. Г. и гр. Б. между Г. П. М. и М. В. Г., гражданин на, управлявал л.а. марка „.....“, модел „.....“ с рег. № и притежаващ валидно сключена застраховка „Гражданска отговорност“ - Зелена карта със застрахователна компания „PZU“, полица № VA/048/16215567, който е предприел изпреварване в насрещното платно за движение, при което реализирал ПТП с насрещно движещия се лек автомобил ".....", модел „.....“, собственост на И.И.И., управляван от Г. М., при което последната е получила телесни увреждания, изразяващи се в мозъчно сътресение, изместване на носния хрущял от срединната линия и болки в коремната област, **сумата 61.25 лева** /шестдесет и един лева и двадесет и пет стотинки/ - **мораторна лихва за забава** върху главницата от 3 500 лв. за периода от 07.01.2022 г. до 10.03.2022 г. включително, както и **законна лихва** върху главницата от 3 500 лв. от 11.03.2022 г. до окончателното ѝ изплащане, както и **отхвърля иска за главница над уважения размер от 3 500 лв. до пълния заявен такъв от 16 500 лв.**, ведно със **законна лихва** за забава върху отхвърлената мост от 11.03.2022 г., както и **иска за мораторна лихва над уважения размер от 61. 25 лв. до пълния заявен размер от 1 062 лв.**

Осъжда Сдружение „Национално бюро на българските автомобилни застрахователи“ с ЕИК 130764706, със седалище и адрес на управление:, представляван заедно и поотделно от Б. А. Б. и С. Х. С. , **да заплати на Г. П. М. с ЕГН *******, постоянен адрес:, **сумата от 337. 30 лв.** /триста тридесет и седем лева и 30 ст./ за направените по делото **разноски**.

Осъжда Г. П. М. с ЕГН ***** , постоянен адрес:, **да заплати на** Сдружение „Национално бюро на българските автомобилни застрахователи“ с ЕИК 130764706, със седалище и адрес на управление:, представляван заедно и поотделно от Б. А. Б. и С. Х. С. , **сумата от 2 049. 93 лв.** /две хиляди четиридесет и девет лева и 93 ст./ за направените по делото **разноски**.

Решението може да се обжалва пред Бургаския окръжен съд в двуседмичен срок от връчването му.

Съдия при Районен съд – Бургас: _____

